

แนวทางการพัฒนาเมืองจันทร์

นายมานะ บัวเพื่อน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

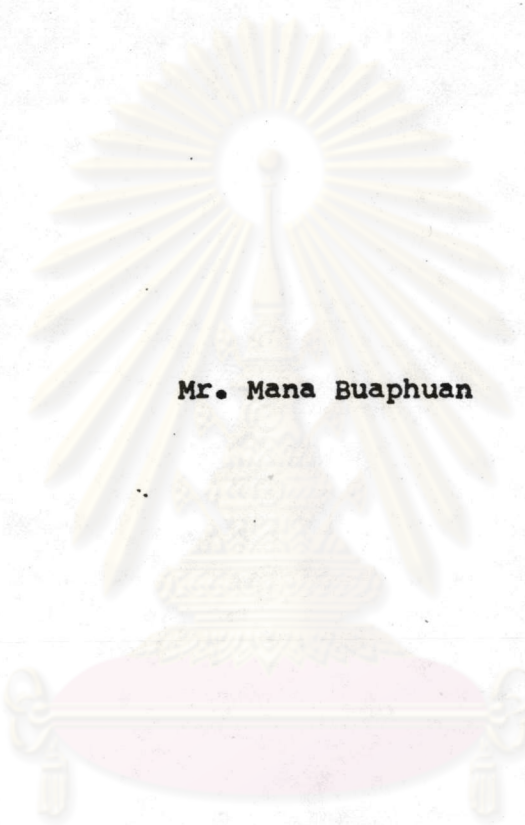
ISBN 974-577-431-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016655

10310666

CHANTHABURI COMMUNITY DEVELOPMENT GUIDELINES

Mr. Mana Buaphuan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Urban and Regional Planning

Department of Urban and Regional Planning

Graduate School

Chulalongkorn University

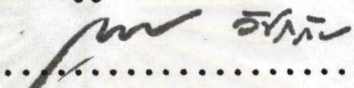
1990

ISBN 974-577-431-6

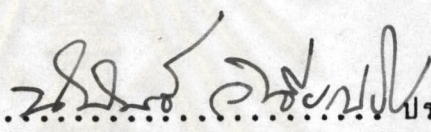
หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาเมืองจันทบุรี
โดย นายมานะ บัวเพื่อน
ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิระกุล

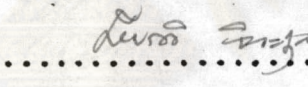

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

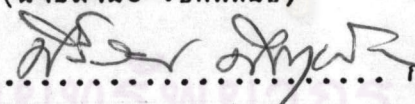

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ดാവอร์ วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพันธ์ วิเชียรน้อย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิระกุล)

..... กรรมการ
(นายมานะ ไชติกพนิช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มานะ บัวเดือน : แนวทางการพัฒนาเมืองจันทบุรี (CHANTHABURI COMMUNITY DEVELOPMENT GUIDELINES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.เกียรติ จิระกุล, 239 หน้า

ISBN 974-577-431-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขสภาพชุมชนเมืองจันทบุรีที่เกิดจากการขยายเมืองเป็นการทำลายเอกลักษณ์ สภาพแวดล้อม ความสะอาดสวยงาม ความน่าอยู่ของเมืองที่มีฝนตกชุก มีความแตกต่างในระดับความสูงของพื้นที่ อยู่ใกล้ชายทะเล ความเก่าแก่ของเมือง รวมถึงอาชญากรรมที่กว้างขวาง และอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากร เป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเมือง โดยใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรสร้างสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศที่สวยงาม

ในการศึกษาได้ใช้ข้อมูลสถิติภูมิของหน่วยงานราชการเป็นหลักประกอบกับข้อมูลปฐมภูมิ จากการสำรวจในขอบเขตพื้นที่ประมาณ 64 ตารางกิโลเมตร เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่

ผลของการศึกษาปรากฏว่าปัญหาการใช้ที่ดินเป็นปัญหาสำคัญและส่งผลกระทบต่อการใช้บริการอื่นๆ ตามสภาพการขยายตัวของชุมชนเมืองจันทบุรีที่มีบทบาทเป็นศูนย์กลางขงกรรม การศึกษา สาธารณสุข และการคมนาคมขนส่งระดับจังหวัด และอนุภาคซึ่งประกอบด้วยจังหวัดชายแดนข้างเคียง ซึ่งเป็นเขตต่อเนื่องด้านตะวันออกของพื้นที่โครงการพัฒนาบริเวณชายฝั่งตะวันออก

การศึกษาดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพของชุมชน การจัดทำผังเมืองรวม และผังเฉพาะของชุมชนในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา ผังเมือง
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

MANA BUAPHUAN : CHANTHABURI COMMUNITY DEVELOPMENT GUIDELINES,
THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. KIAT CHIVAKUL, Ph.D, 239 PP.

The objective of this study is to conserve the community conditions that have been lost by unplanned development. The urban growth has been destroyed the character of topical architecture, environmental condition of high differential gradient, nearby the coast, and old town that is the central of spacious hinterlands which rich of precious stones. This study is aimed to indicate future development guidelines for the town of Chanthaburi which surrounded by a beautiful mountain landscape with rich natural resources.

Generally, the study has been based on the secondary data from the government offices together with primary data from surveying in area about 64 square kilometers. The significant methodology is spatial analysis.

It was found that the most important problem is land use problem that will directly effect to the public utilities from the urban expansion. Chanthaburi community's main roles are center for commercial, education, public health and transportation for the whole province and nearby the border areas.

The result of this study could be a guideline for Chanthaburi community development as well as the preparation for general plan and action plan in the future.

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา ผังเมือง
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต ๓๐๓๕ น.วิเศษ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา น.วิเศษ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จสู่สว่างไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิระกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้
คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้มาด้วยดีตลอด จึงขอ
กราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่กรุณาอนุเคราะห์ เอื้อเฟื้อข้อมูล
แผนที่ และคำแนะนำบางประการอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาสั่งสอน และชี้แนะให้
ความรู้แขนงต่าง ๆ อันยังประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ และใช้ประกอบอาชีพใน
โอกาสต่อไป

นายมานะ บัวเผื่อน

พฤษภาคม 2533

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

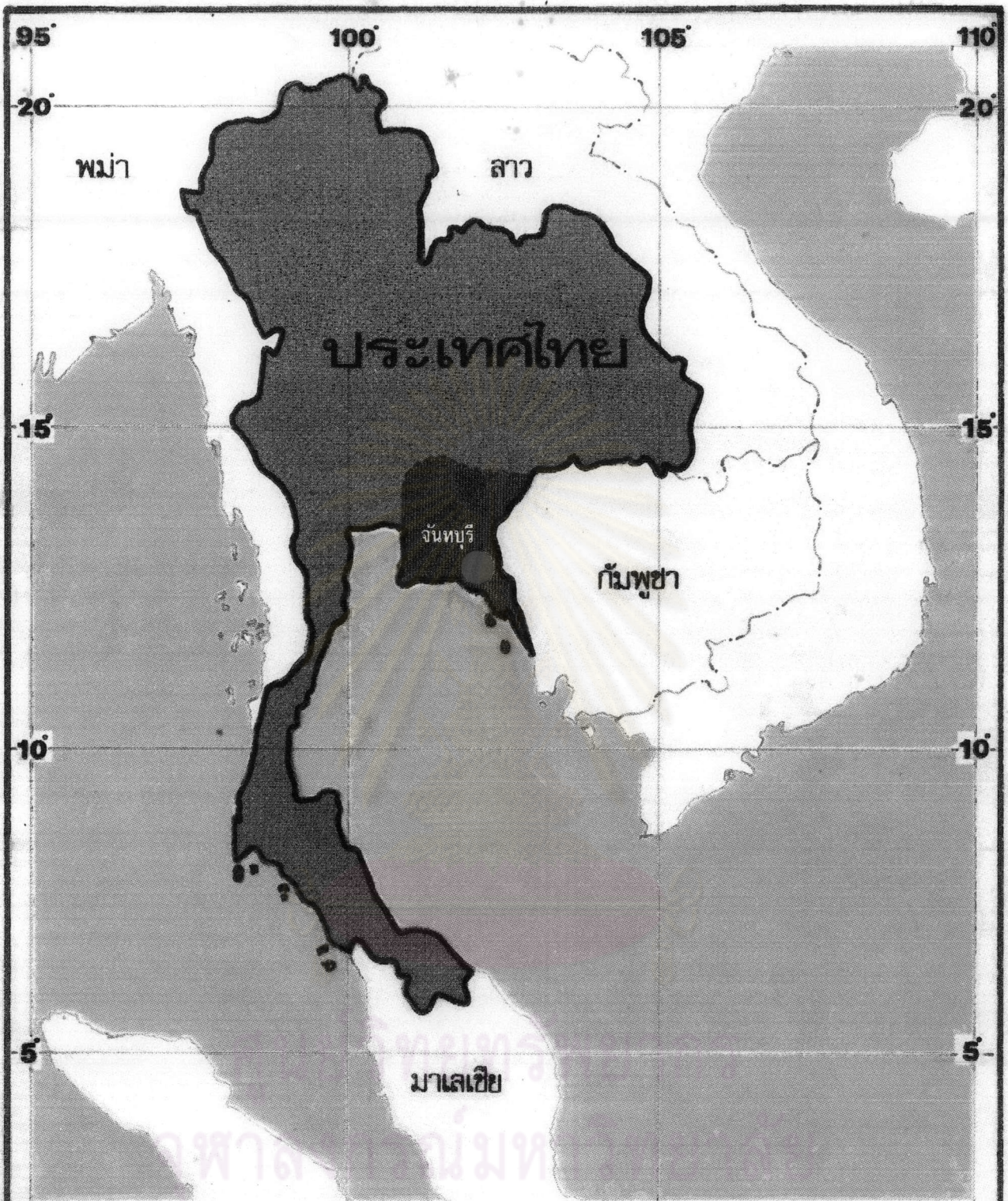
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ผ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมา	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
ขั้นตอนการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
2 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
แนวความคิดการพัฒนาเมือง	7
แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์	9
แนวความคิดการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่	10
แนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในเมือง	11
แนวความคิดเกี่ยวกับมาตรฐานด้านสาธารณสุขโลก การจรรยาบรรณส่ง และสาธารณสุขการ	15
แนวความคิดเกี่ยวกับเทคนิควิเคราะห์พื้นที่	15

บทที่	หน้า
3	
สภาพแวดล้อมภาคตะวันออกและจังหวัดจันทบุรี	
สภาพทั่วไปของภาคตะวันออก	16
สภาพทั่วไปของจังหวัดจันทบุรี	19
สรุปบทบาทจังหวัดจันทบุรี	28
ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน	28
เขตอิทธิพลชุมชนเมืองจันทบุรี	30
4	
สภาพชุมชนเมืองจันทบุรี	
เมืองจันทบุรีกับการพัฒนาในปัจจุบัน	33
เขตการปกครองและพื้นที่ศึกษา	49
สภาพการตั้งถิ่นฐานในปัจจุบัน	59
การใช้ประโยชน์ที่ดิน	70
สภาพปัญหา	83
5	
การวิเคราะห์พื้นที่เพื่อการพัฒนา	
การคาดประมาณการใช้ที่ดินในอนาคต	101
การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่	111
6	
รูปแบบการใช้ที่ดินในอนาคต	
ความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่	130
การจัดระเบียบการใช้ที่ดิน	135
เกณฑ์การพิจารณารูปแบบการใช้ที่ดิน	138
รูปแบบการใช้ที่ดินในอนาคต	140
7	
บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
ระบบการคมนาคมขนส่ง	154
การประปา	160
การระบายน้ำ	163

การป้องกันอัคคีภัย	166
การกำจัดขยะ	166
การอนุรักษ์โบราณสถานและการส่งเสริมการท่องเที่ยว	168
เอกสารอ้างอิง	170
ภาคผนวก	174
ประวัติผู้เขียน	239

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

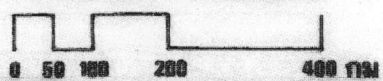

สัญลักษณ์

● พื้นที่ศึกษา

มาตราส่วน 1 : 10,000,000

แผนที่	แสดง	พื้นที่ศึกษา
1.1		
แนวทางการพัฒนาเมืองจันทบุรี		